ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з наукової роботи
ДУ «Національний інститут серцево-судинної хірургії імені М.М.Амосова НАМН України», академік НАМН України, член-кор. НАН України, д.мед.н., професор А.В.Руденко

«26» січня 2021 р.

ВИСНОВОК
ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ

на тему
«Хірургічне лікування патології висхідної аорти з використанням мінімально інвазивного доступу» здобувача наукового ступеня
доктора філософії Вайди Володимира Володимировича
з галузі знань 22- Охорона здоров'я із спеціальності 222 –Медицина.

Дисертаційна робота виконана у ДУ «Національний інститут серцево-судинної хірургії імені М. М. Амосова НАМН України» , науковий керівник: Акад. НАМНУ, д.мед.н., проф. Лазоришинець В.В.

Висновок ухвалено на фаховому семінару, який проведено на розширеному засіданні Вченої ради ДУ «Національний інститут серцево-судинної хірургії ім. М.М. Амосова», 25 січня 2021 року, протокол № 3.

1. Актуальність теми дослідження. Найбільш поширеною патологією аорти є аневризма. Аневризми висхідної аорти (АВА) складають 45% від загальної кількості аневризм аорти всіх локалізацій і найчастіше виникають у людей віком понад 40 років.

З тих пір, як хірурги освоїли технологію штучного кровообігу, в передових кардіохірургічних центрах розроблено і впроваджено у практику велику кількість життєзберігаючих операцій при корекції розширення аорти. При хірургії АВА практично всі запропоновані методи лікування передбачають поздовжній серединний трансстернальний доступ, який забезпечує хорошу експозицію операційного поля для хірурга і тим самим мінімізує ризик здійснення ним технічних помилок. Однак такий доступ є дуже травматичним, він пов'язаний з можливістю розвитку медіастиніту та остеомієліту грудини і супроводжується довготривалим післяопераційним больовим синдромом. Крім того, довгий грубий рубець вздовж грудини створює для багатьох пацієнтів протягом всього життя після операції проблеми косметичного характеру. Саме тому впровадження в практику хірургії техніки мінімально інвазивних доступів (МІД) спонукало кардіохірургів шукати способи застосування МІД і при операціях на висхідній аорті. Однак, до цього часу в літературі залишається недостатнім висвітлення питання застосування МІД при хірургічному лікуванні

патології висхідної аорти. Також немає єдиної думки стосовно вибору доступу при корекції. Все вищеназване і обумовлює актуальність теми дослідження.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційна робота виконана відповідно до плану НДР ДУ «Національний інститут серцево-судинної хірургії імені М. М. Амосова НАМН України» і є фрагментом теми: «Розробити та удосконалити методи діагностики та лікування гострих аортальних станів» (УДК 616.13-007.64-089, № державної реєстрації 0114U002008, строки виконання – 2017-2020 рр.). Автор дисертації був співвиконавцем теми.

3. Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що автор на підставі отриманих ним об'єктивних даних виконав наукове обгрунтування переваг та недоліків J-подібного МІД у порівнянні з традиційною стернотомією при хірургічному лікуванні АВА. Також іноваційним, як для хірургічної роботи, слід вважати дослідження якості життя пацієнтів після перенесених втручань. Коректне використання опитувальників та статистичної обробки отриманих даних дозволило автору отримати достовірні позитивні результати усунення впливу серединного рубця, що спричиняє інвалідність, на емоційний стан пацієнтів, глибину їх психосоціальної реабілітації та якість їхнього життя взагалі. Результати дослідження містять додаткові переконливі аргументи на користь МІД, які не представлені раніше в літературі.

4. Теоретичне значення результатів дисертації. Отримані автором результати вносять суттєвий вклад до методологічних розробок щодо мініінвазивних доступів при корекції кардіоваскулярної патології.

5. Практичне значення результатів дисертації. Автор на підставі результатів дослідження запропонував для практикуючих кардіохірургів критерії вибору операційного доступу при плануванні хірургічного лікування кожного конкретного пацієнта, що дозволяє використовувати МІД у клінічній практиці. Крім того, він ретельно описав техніку проведення самої операції із вказуванням найдрібніших деталей, а саме - захисту міокарда та профілактики повітряної емболії, які відіграють суттєву роль для успішного лікування. Завдяки використанню операції з верхньої часткової J-подібної міністернотомії у пацієнтів отримано зменшення операційної травми і крововтрати, покращення перебігу раннього післяопераційного періоду, покращення якості життя пацієнтів, зменшення економічних витрат на операцію та забезпечення кращого косметичного ефекту.

Дані аналізу якості життя хворих після хірургії АВА повинні мотивувати практичних лікарів (кардіологів) до активної рекомендації пацієнтам своєчасного хірургічного лікування даної патології, а хірургів – до освоєння МІД, що буде мати суттєвий вплив на результати лікування.

6. Використання результатів роботи. Результати дослідження рекомендовано використовувати у клінічній практиці кардіохірургічних закладів і вже впроваджено у наступних установах: ДУ «Національний інститут серцево-судинної хірургії імені М. М. Амосова НАМН України»; КНП «Черкаський обласний кардіологічний центр» Черкаської обласної ради; КНП «Закарпатський обласний центр кардіології та кардіохірургії» Закарпатської обласної ради; КНП «Хмельницький обласний серцево-судинний центр» Хмельницької обласної ради, що підтверджено актами впровадження. Дисертація містить відповідні акти впровадження (Додаток А).

7. **Особиста участь автора.** Дисертація є самостійною науковою працею здобувача. Всі положення, які виносяться на захист, отримано автором особисто. Автор самостійно здійснював курацію та обстеження всіх пацієнтів на всіх етапах лікування, здійснював асистенцію при хірургічній корекції АВА. Всі результати було внесено дисертантом до бази даних, яку автор використовував у подальшому статистичному аналізу отриманих результатів та для формулювання висновків.

8. Дотримання академічної доброчесності. Роботу Вайди В.В було перевірено на плагіат програмним засобом Strikeplagiarism.com. Знайдено збіг з власними публікаціями, термінологією, посиланнями на літературу та нормативними документами, а також загальновживаними фразами. Рецензенти дійшли висновку, що дисертаційна робота Вайди В.В. є результатом самостійних досліджень здобувача і не містить ознак академічного плагіату.

9. Перелік публікацій за темою дисертації із зазначенням особистого внеску здобувача: 6 наукових праць, у т.ч. 5 статей у фахових виданнях, з них 1 стаття у виданні, що індексується у Scopus, 1 тези доповіді у збірнику матеріалів конгресу.

1. Vayda V, Kravchenko V, Zhekov I, Beridze M, Lazoryshynets V. Minimally invasive approach in the surgical treatment of the ascending aorta pathology: advantages and disadvantages. Georgian Medical News. 2020;3(300):12-6. (*Scopus*). PMID: 32383695. *(Статистична обробка даних, аналіз та узагальненння отриманих результатів).*
2. Вайда ВВ, Кравченко ВІ, Жеков ІІ, Кравченко ІМ, Лазоришинець ВВ. Хірургічне лікування патології аортального клапана та висхідної аорти з використанням мінімально інвазивного доступу. Вісник серцево-судинної хірургії. 2018;2(31):100-2. DOI: https://doi.org/10.30702/ujcvs/18.31/22(100-102). *(Збір матеріалу, його статистична обробка, аналіз та узагальнення отриманих результатів, підготовка тексту).*
3. Вайда ВВ, Кравченко ВІ, Жеков ІІ, Кравченко ІМ, Ларіонова ОБ, Лазоришинець ВВ. Перший досвід лікування гострої розшаровуючої аневризми аорти типу А через верхню J-подібну міністернотомію. Вісник серцево-судинної хірургії. 2018;1(30):64-6. DOI: https://doi.org/10.30702/ujcvs/18.30/14(064-066). *(Розробка концепції і дизайну дослідження, аналіз та узагальнення отриманих результатів, редагування).*
4. Вайда ВВ, Кравченко ВІ, Жеков ІІ, Кравченко ІМ, Лазоришинець ВВ. Верхня J-подібна міністернотомія в хірургічному лікуванні патології висхідної аорти: особливості хірургічної техніки та аналіз результатів перших 70 операцій. Клінічна хірургія. 2019;9:8-11. DOI: 10.26779/2522-1396.2019.09.08. *(Статистична обробка інформації, редагування).*
5. Вайда ВВ, Кравченко ВІ, Жеков ІІ, Кравченко ІМ, Лазоришинець ВВ. Аналіз показників якості життя у хворих після хірургічної корекції патології висхідної аорти з використанням мінімально інвазивного доступу. Вісник серцево-судинної хірургії. 2020;1(38):49-52. DOI:https://doi.org/10.30702/ujcvs/20.3803/005049-052. *(Отримання результатів та їх аналіз, редагування тексту).*
6. Vayda V. J-form ministernotomy approach in surgical treatment of aortic valve lesions and thoracic aorta pathology. 28 th Annual Congress the World Society of Cardiovascular and Thoracic Surgeons, 14-15 September 2018, Ljubljana, Slovenia.

Abstracts. DOI: 10.1186/s13019-019-0971-2. *(Розробка концепції і дизайну дослідження, підготовка публікації).*

УХВАЛИЛИ:

1. Вважати, що дисертаційна робота на тему «Хірургічне лікування патології висхідної аорти з використанням мінімально інвазивного доступу» здобувача наукового ступеня доктора філософії Вайди Володимира Володимировича з галузі знань 22 – Охорона здоров'я із спеціальності 222 – Медицина, подана у вигляді спеціально підготовленої кваліфікаційної наукової праці на правах рукопису, виконана здобувачем особисто. За своїм науковим рівнем та практичною цінністю, змістом та оформленням повністю відповідає вимогам пп.9, 10, 11 «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167, та відповідає напрямку наукового дослідження освітньо-наукової програми ДУ «Національний інститут серцево-судинної хірургії імені М. М. Амосова НАМН України» із спеціальності 222 –Медицина.
2. Рекомендувати дисертаційну роботу «***Хірургічне лікування патології висхідної аорти з використанням мінімально інвазивного доступу» Вайди Володимира Володимировича*** - здобувача наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 22- Охорона здоров'я із спеціальністю 222 –Медицина до захисту.

Головуючий на засіданні
заступник директора
з лікувально-координаційної роботи
ДУ «Національний інститут серцево-
судинної хірургії імені М.М. Амосова
НАМН України»,
д.мед.н., ст.наук. співр. К.В. Руденко

Рецензенти:

зав. відділу патології
з патологічною анатомією,
д. мед. н., ст. наук. співр. В.П. Захарова

зав. відділу хірургічного
лікування ішемічної хвороби серця,
к. мед. н., ст. наук. співр. С.А. Руденко

27.01.2021

Підписи В.П.Захарової та
С.А.Руденко засвідчую
Вчений секретар ДУ НІССХ, к.мед.н. О.В.Рибакова